

Naam voorstel 16010596	Brief GS van 12 juli 2016 over stand van zaken ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen Volkerak-Zoommeer		
Betreft vergadering	Provinciale Staten		15 juli 2016
	Commissie Ruimte		9 september 2016
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum	12 juli 2016		
Statengriffier	Peter Joosse	0118 - 63 18 08	p.joosse@zeeland.nl
Statenadviseur	Simon de Visser	0118 – 63 15 94	s.de.visser@zeeland.nl
Inhoudelijk ambtenaar	Cees de Vos	0118 – 63 10 49	cm.de.vos@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	B.J. de Reu		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Recente ontwikkelingen met betrekking tot vaststelling Rijksstructuurvisie Grevelingen en Volkerak-Zoommeer; fasering en financiering uitvoeringsprogramma Grevelingen en Volkerak-Zoommeer.
Bevoegdheid	PS
Toelichting	<p>Op basis van de bestuursovereenkomst 'Ontwikkeling Grevelingen en Volkerak-Zoommeer' heeft de provincie € 5 miljoen toegezegd onder de volgende voorwaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het volledig programma wordt uitgevoerd; • 'Eerst zoet; dan zout' <p>Er zijn onvoldoende middelen voor de uitvoering van het totale uitvoeringsprogramma. Op basis van een aangenomen motie in de Tweede Kamer wordt aangedrongen op een gefaseerde aanpak. Eerst Grevelingen en daarna Volkerak-Zoommeer.</p> <p>GS hebben een 'harde' bijdrage van € 2,5 miljoen toegezegd voor maatregelen Grevelingen onder voorwaarde instemming PS.</p>
Kosten en dekking	
Overige informatie	<p>Afdoeningsvoorstel aan PS is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kennis nemen van de brief in afwachting van nader voorstel over instemming door PS van de bijdrage van € 2,5 miljoen voor maatregelen Grevelingen; • brief agenderen voor de vergadering van de commissie Ruimte van 9 september 2016.

16010596

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van:

De voorzitter van Provinciale Staten
t.a.v. de statengriffier

uw kenmerk:

ons kenmerk: 16010508

afdeling: Ruimte en Milieu

bijlage(n):

behandeld door: C.M. de Vos

doorkiesnummer: (0118) 631049

onderwerp: Stand van zaken ontwerp-Rijksstructuurvisie
Grevelingen Volkerak Zoommeer

verzonden:

12 JULI 2016

Middelburg, 12 juli 2016

Geachte voorzitter,

Na een jarenlange voorbereidingsperiode die gezamenlijk met Rijk en Regio werd doorlopen is in oktober 2014 de ontwerp Rijksstructuurvisie Grevelingen Volkerak-Zoommeer (RGV) ter visie gelegd. In de RGV is geconstateerd dat de waterveiligheidsmaatregelen die in het verleden in de Delta zijn genomen (de deltawerken) in de voormalige zeearmen Grevelingen en Volkerak-Zoommeer ernstige waterkwaliteits-problemen hebben veroorzaakt, welke door klimaatveranderingen zullen verergeren. Voor beide bekkens zijn oplossingen voorzien die door de verbetering van de waterkwaliteit en gecombineerd met gebiedsontwikkeling kunnen leiden tot een gezonde Delta als drager van economische ontwikkelingen. Met deze brief willen wij u informeren over het procesverloop en de stand van zaken tot nu toe.

Als uitwerking van de RGV is in maart 2015 de bestuursovereenkomst 'Ontwikkeling Grevelingen en Volkerak-Zoommeer' (BOK1) door rijk en de provincies Zeeland, Zuid-Holland en Noord-Brabant en de betrokken waterschappen ondertekend. Onderdelen in de bestuursovereenkomst waren adaptief Deltamanagement (gefaserde uitvoering, samenspel zout en zoet) en Gebiedsontwikkeling Nieuwe Stijl (GONS; uitharden gebieds-inkomsten als bijdrage aan de bekostiging).

In deze overeenkomst hebben de provincies een deel van de bekostiging van het programma toegezegd en zijn afspraken gemaakt over de wijze waarop aan de resterende bekostigingsopgave zou worden gewerkt. Om risico's te beperken werd een fasering in het programma voorgesteld waarbij een aantal opeenvolgende go – no go momenten en bestuursovereenkomsten is voorzien. Een complexe uitdaging, gezien de veelheid aan belangen en belanghebbenden, en de noviteiten die deze nieuwe benadering van besluitvorming voor belanghebbenden met zich mee bracht.

De drie provincies vormen samen met het ministerie van IenM en Rijkswaterstaat het Publiek Opdrachtgeverschap (POS), dat de uitvoering van de bestuursovereenkomst aanstuurt.

Inmiddels is de BOK1 in het stadium van afronding en is de stand van zaken met betrekking tot het uitharden van de bekostiging op 30 mei jl. in een informeren gesprek tussen het POS en minister Schultz van Infrastructuur en Mobiliteit gerapporteerd en besproken. Met deze brief informeren wij u over de gespreksresultaten en daarmee ook over de stand van zaken van het procesverloop van de ontwerp-Rijksstructuurvisie Grevelingen, Volkerak en Zoommeer (RGV).

Helaas moet worden geconstateerd dat de bekostiging voor het totale ontwikkelperspectief niet rond komt. Het POS heeft een sterke wens uitgesproken om, indien de bekostiging van het totale maatregelenpakket voor Grevelingen en Volkerak en Zoommeer niet met aanvullende bijdragen van het rijk alsnog dekkend kan worden gemaakt, in elk geval de uitvoering ter hand te nemen van programmadelen waarvan de bekostiging op dit

moment wel voldoende gehard kan worden. Voor de overige onderdelen is een betekenisvol perspectief op uitvoering nodig. Dit houdt in dat in dat geval de uitvoering van het programma gefaseerd wordt uitgevoerd.

Bij gefaseerde uitvoering heeft het POS de voorkeur uitgesproken om prioriteit te geven aan herstel van het getij in de Grevelingen. Voor deze keuze is een aantal redenen relevant. De urgentie voor het oplossen van de problemen van de waterkwaliteit van dit bekken is het hoogst. In tegenstelling tot Volkerak-Zoommeer (VZM) is de uitvoering van deze herstelmaatregelen niet afhankelijk van voorafgaand te realiseren alternatieven voor de zoetwatermaatregelen. De maatregelen in de Grevelingen hebben geen draagvlakproblemen en private investeerders zijn geïnteresseerd om een tijdscentrale te realiseren.

In het gesprek met de minister heeft het POS ten aanzien van de eventuele fasering het belang benadrukt van het maken van stappen ten aanzien van het Volkerak-Zoommeer. Ontbreken van duidelijkheid over de toekomst van het Volkerak-Zoommeer zal het draagvlak bij de stakeholders ondermijnen en heeft een reëel risico om de dynamiek in het gebied voor langere tijd stil te leggen. De verbetering van de waterkwaliteit is de hoeksteen van een totaal aan investeringen en beleidsprogramma's op het vlak van wonen, werken en recreëren om de sociaal-economische structuur in het gebied te versterken: een gezonde Delta als drager van economische ontwikkeling.

De minister heeft in het gesprek aangegeven dat zij nog steeds sympathiek staat ten opzichte van het uitvoeringsprogramma Grevelingen-Volkerak-Zoommeer, maar dat zij niet beschikt over voldoende reguliere middelen hiervoor. In aanloop naar het algemeen overleg (AO) Water van 16 juni 2016 heeft de minister aan de voorzitter van de Tweede Kamer d.d. 8 juni 2016 de actuele stand van zaken gemeld ten aanzien van diverse wateronderwerpen, waaronder de Rijkstructuurvisie VZM. Zij heeft gemeld dat het dekkingstekort groot blijft en dat ze met de regio in gesprek is over het vervolg.

In het AO Water is bij de bespreking van de ontwerp-RGV door partijen gevraagd om een Verslag van een Algemeen Overleg (VAO), ook wel 'vervolgoverleg' genoemd. In dit VAO kunnen moties worden ingediend. Het VAO heeft inmiddels plaatsgevonden op donderdag 7 juli 2016. In de motie, die werd ingediend door PvdA, CDA, VVD en SP en die door de Tweede Kamer is aangenomen, werd het volgende verzoek geformuleerd:

"Overwegende dat eerdere waterveiligheidsmaatregelen in de voormalige zeearmen Grevelingen en Volkerak-Zoommeer tot ernstige waterkwaliteitsproblemen hebben geleid,

Overwegende dat een herstel van het getij op de Grevelingen leidt tot de noodzakelijke verbetering van de waterkwaliteit.

Verzoekt de regering in overleg met de regio bij het vaststellen van de Rijkstructuurvisie een gefaseerde aanpak en mogelijke financieringsconstructies uit te werken en samen met de, andere betrokken overheden nog voor de aanstaande begrotingsbehandeling I&M hierover te rapporteren.

Verzoekt de regering voor het Volkerak-Zoommeer een ontwikkelperspectief tot 2028 aan de Kamer toe te zenden en ook hier mogelijke financieringsconstructies in kaart te brengen,"

De motie stuurt aan op gefaseerde aanpak van het programma Grevelingen-Volkerak-Zoommeer, met een uitvoeringsprioriteit voor Grevelingen en een ontwikkelperspectief voor Volkerak-Zoommeer. De behandeling van de Rijkstructuurvisie wordt weliswaar uitgesteld maar deze motie biedt de mogelijkheid om nog tot aan de (rijks-)begrotingsbehandeling in nauw overleg met de betrokken partijen te zoeken naar mogelijkheden voor de nu nog ontbrekende middelen voor de doorlaat in de Brouwersdam. Ook is er nog ruimte om te zoeken hoe het ontwikkelperspectief voor Volkerak-Zoommeer, hetzij in de rijkstructuurvisie hetzij in een beleidsbrief, betekenisvol vast te leggen. Zonder deze motie zou vaststelling van de rijkstructuurvisie zeer waarschijnlijk een onmogelijke opgave zijn geworden. Voor zover nu bekend is de begrotingsbehandeling van I&M voorzien in de vergadering van het Wetgevingsoverleg Water die in november 2016 wordt gehouden.

Deze recente ontwikkelingen roepen ons ook om in te gaan op de twee voorwaarden die Zeeland heeft gesteld aan de toegezegde bijdrage van € 5 miljoen. De bijdrage geldt namelijk voor de uitvoering van het volledige uitvoeringsprogramma van de RGV. Daarnaast werd ook de voorwaarde gesteld van eerst het zoet, maar dan ook het zout. Bij fasering is er nu nog geen zekerheid van uitvoering van het volledige programma. Deze zekerheid kan alleen worden geboden door vaststelling van de RGV zoals deze in ontwerp is opgesteld. Maar daarvoor ontbreken dus de benodigde middelen en een rijkstructuurvisie kan alleen maar maatregelen bevatten waarvan de financiering rond is.

In de aanloop naar het VAO-water bleek het van belang dat voor de fase Grevelingen ook door de regio een harde financiële toezegging aan de minister zou worden gedaan. De gemeenten Goeree-Overflakkee en Schouwen-Duiveland hebben beiden een bijdrage van € 1 miljoen voor het programma Grevelingen toegezegd. Ons college is aan de vraag van de minister tegemoet gekomen door uit de bijdrage van € 5 miljoen een 'harde' bijdrage van € 2,5 miljoen voor de Grevelingen toe te zeggen, mits Provinciale Staten hiermee instemt.

Deze toezegging kunnen wij u helaas niet meer voor het zomerreces formeel voorleggen. In het belang van de procesvoortgang hebben wij hier op geanticipeerd. In het overleg dat nu als uitvoering van de motie zal volgen zullen wij de toezegging, onder voorwaarde van uw instemming, inbrengen. Het proces voor dit overleg is nog niet bekend, maar in de aanloop naar het Wetgevingsoverleg Water zal duidelijker worden wanneer en welke beslissing wij alsdan aan u voor kunnen leggen.

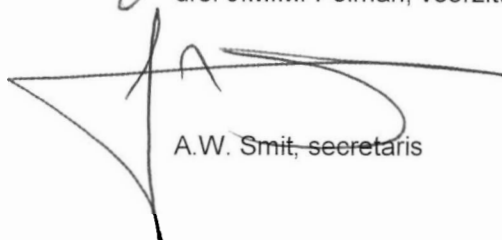
We hopen dat wij u met deze brief voldoende inzicht hebben gegeven in de recente stand van zaken rond de vaststelling van de Rijksstructuurvisie Grevelingen-Volkerak-Zoommeer.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

A handwritten signature in black ink, consisting of several fluid, connected strokes.

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A handwritten signature in black ink, featuring a large, sweeping initial stroke followed by several smaller, connected strokes.

A.W. Smit, secretaris